

opolskiego, szczecińskiego, koszalińskiego i olsztyńskiego mogą kierować osoby nie będące stałymi mieszkańcami miast, a przybyłe z terenów innych województw, do zakładów pracy, których zapotrzebowanie nie może być pokryte z miejskich rezerw miejscowych.

§ 6. Prezydium rad narodowych (organy zatrudnienia) mogą kierować do pracy w mieście osoby zamieszkałe na wsi, które mają możliwość codziennego dojazdu do miejsca pracy, a których praca w mieście — zgodnie z opinią właściwych prezydiów gromadzkich rad narodowych — nie spowoduje zaniedbania gospodarki rolnej albo które nie mają możliwości pracy na wsi.

§ 7. 1. Upoważnia się prezydium rad narodowych, na których terenie działania istnieje niedostateczna ilość miejsc pracy dla kobiet przy równoczesnym istnieniu wolnych miejsc pracy dla mężczyzn, do:

- a) wydawania zaleceń kierownikom zakładów pracy przenoszenia mężczyzn ze stanowisk pracy odpowiednich dla kobiet na inne stanowiska w tym samym zakładzie pracy lub w zakładzie wskazanym przez organy zatrudnienia; na zwolnione w ten sposób stanowiska pracy należy przyjmować kobiety poszukujące pracy, a przede wszystkim jedyne żywicielki rodzin,
- b) prowadzenia w zakładach pracy werbunku wśród pracowników (mężczyzn i kobiet), wyrażających zgodę na wyjazd do innej miejscowości, oraz kierowania na zwolnione przez zwerbowanych stanowiska pracy osób poszukujących pracy, zwłaszcza kobiet, które ze względu na warunki rodzinne powinny być zatrudnione w miejscu stalego zamieszkania.

2. W celu zapewnienia realizacji przepisów ust 1 zobowiązuje się Ministrów: Gospodarki Komunalnej, Kolei, Łączności, Przemysłu Maszynowego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Spożywczego, Przemysłu Drobnoego i Rzemiosła, Handlu Wewnętrznego oraz Prezesów Zarządów Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy i Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopskiej” do ustalania w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej wykazów stanowisk pracy, na których powinny być zatrudnione w pierwszym rzędzie kobiety.

§ 8. 1. W celu zapewnienia pracy kobietom, które ze względu na warunki rodzinne nie mogą pracować w pełnym wymiarze czasu pracy, oraz inwalidom, którzy ze względu na stan zdrowia nie mogą pracować w pełnym wymiarze czasu pracy, zobowiązuje się ministrów (kierowników urzędów centralnych), a w szczególności Ministrów: Handlu Wewnętrznego, Gospodarki Komunalnej, Przemysłu Drobnoego i Rzemiosła, Łączności i Kolei do wydania zarządzeń, zalecających w miarę możliwości zatrudnianie kobiet i inwalidów na określonych stanowiskach pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy (na pół etatach).

2. Zobowiązuje się Prezesów Zarządów Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy i Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopskiej” do analogicznego uregulowania tej sprawy w spółdzielniach pracy i w spółdzielczości „Samopomoc Chłopskiej”.

§ 9. Upoważnia się Ministra Pracy i Opieki Społecznej i prezydium rad narodowych do sprawowania stałego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów niniejszej uchwały i wydanych na jej podstawie uchwał prezydiów rad narodowych oraz do przeprowadzania kontroli zakładów pracy w zakresie racjonalnego gospodarowania siłą roboczą.

§ 10. Minister Kontroli Państwowej zapewni roztoczenie systematycznej kontroli nad realizacją przepisów niniejszej uchwały oraz przepisów wykonawczych.

§ 11. Wykonanie niniejszej uchwały porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej, który wyda szczegółowe zarządzenia wykonawcze.

§ 12. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

954

INSTRUKCJA MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 17 sierpnia 1956 r.

w sprawie sposobu obliczania oszczędności wynikających ze stosowania pracowniczych wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonażeń technicznych i usprawnień.

Na podstawie § 31 uchwały nr 911 Rady Ministrów z dnia 12 listopada 1955 r. w sprawie zasad wynagradzania twórców pracowniczych wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonażeń technicznych i usprawnień (Monitor Polski Nr 122, poz. 1597) ustala się następujące zasady obliczania oszczędności uzyskanych z tytułu zastosowania projektów racjonalizatorskich w resorcie Ministerstwa Gospodarki Komunalnej:

§ 1. 1. Obliczanie oszczędności wynikających z zastosowania projektów obniżających koszty własne produkcji następuje w trybie przewidzianym w § 26 uchwały nr 911 Rady Ministrów z dnia 12 listopada 1955 r. w sprawie zasad wynagradzania twórców pracowniczych wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonażeń technicznych i usprawnień (Monitor Polski Nr 122, poz. 1597).

2. Jako porównawczy koszt jednostkowy należy przyjmować koszt jednostkowy wynikowy z okresu rocznego poprzedzającego wprowadzenie w życie projektu racjonalizatorskiego.

3. Obliczenia faktycznie uzyskanych oszczędności powinno dokonywać się w zasadzie na podstawie rocznego zestawienia rzeczywiście wykonanej ilości jednostek produkcji, co do której zastosowano dany projekt, mnożonej przez uży-

skaną oszczędność jednostkową, stanowiącą różnicę wynikłą z porównania zaplanowanej kalkulacji kosztów przed zastosowaniem projektu (starej normy) — z kalkulacją wynikową kosztów sporządzoną z uwzględnieniem zastosowania projektu (nowej normy).

§ 2. 1. Oszczędności powstałe przez zastosowanie projektów mających wpływ na zmniejszenie norm zużycia materiałów należy obliczać biorąc za podstawę różnicę wartości materiałów przed zastosowaniem i po zastosowaniu projektu.

2. W analogiczny sposób należy obliczać oszczędności, wynikające z wprowadzenia projektów dotyczących zastosowania materiałów zastępczych.

3. W przypadkach, w których projekty nie wpływają na zmniejszenie kosztów, lecz dają korzyści wynikające z zastąpienia materiałów deficytowych innymi materiałami, wynagrodzenie należy obliczać szacunkowo.

4. Przepis § 1 ust. 3 stosuje się analogicznie.

§ 3. 1. Oszczędności powstałe przez zastosowanie projektów ulepszających użytkowane narzędzia albo wprowadzających nowe narzędzia lub urządzenia, które dzięki ich zastosowaniu przyczyniają się do szybszego wykonania robót bądź zmniejszenia nakładu pracy, należy obliczać na podstawie róż-

nicy nakładów przed i po wprowadzeniu projektu do użytkowania.

2. Przepis § 1 ust. 3 stosuje się analogicznie.

§ 4. Oszczędności powstałe przez zastosowanie projektów dotyczących remontu narzędzi, sprzętu budowlanego i transportowego obliczać należy na podstawie różnicy kosztów własnych, poniesionych na wykonanie remontu przed i po zastosowaniu projektu, obliczonej w sposób podany w § 1 ust. 2 i 3.

§ 5. Oszczędności powstałe przy zastosowaniu projektów usprawniających organizację robót oblicza się biorąc za podstawę korzyści wynikające ze skrócenia czasu wykonania i równoczesnego wzmocnienia produkcji bądź korzyści wynikające ze zmniejszenia nakładów po wprowadzeniu projektu.

§ 6. Oszczędności powstałe przez zastosowanie projektów dotyczących całkowitego lub częściowego zastąpienia surowców lub materiałów odpadami należy obliczać uwzględniając różnice pomiędzy ceną surowców lub materiałów a ceną odpadów. Przy obliczaniu oszczędności należy także uwzględnić różnicę innych kosztów poniesionych w czasie produkcji, np. robocizny.

§ 7. W stosunku do projektów usprawniających transport masy towarowej (przewóz, załadunek, przeładunek i rozładunek) obliczenia oszczędności dokonuje się przez porównanie kosztów związanych z transportem jednej tonny masy towarowej przed i po wprowadzeniu projektów. Otrzymaną różnicę mnoży się przez ilość tonn transportowanego towaru w zmienionych warunkach.

§ 8. 1. Jeżeli przyjęty do wykorzystania projekt zmienia normy techniczne i kalkulacyjne, jednostka, w której projekt został przyjęty do wykorzystania, jest obowiązana wprowadzić nowe normy techniczne i kalkulacyjne równocześnie z przystąpieniem do stosowania projektu.

2. W stosunku do twórcy projektu poprzednie normy utrzymuje się przez okres 6 miesięcy licząc od pierwszego dnia zastosowania jego projektu.

3. Normy pracy ustalone dla warunków istniejących przed przyjęciem projektu do wykorzystania przysługują twórcy bez względu na to, czy wykonuje pracę indywidualnie, czy w zespole.

4. W przypadku wykonywania czynności będących przedmiotem projektu racjonalizatorskiego w zespole (brygadzie) pracownicy wchodzący w skład zespołu (brygady) otrzymują wynagrodzenie według normy pracy ustalonej dla nowych warunków, tj. warunków, które powstały po zastosowaniu projektu; uzyskany przez zespół (brygadę) zarobek przy wykonywaniu pracy według nowych norm dzieli się pomiędzy członków zespołu zgodnie z obowiązującymi zasadami. Członek zespołu (brygady) będący twórcą projektu otrzymuje do zarobku uzyskanego z podziału zarobku zespołu (brygady) dodatek procentowy, wynikający z porównania normy pracy ustalonej dla warunków, które powstały po zastosowaniu projektu, z normą pracy ustaloną dla warunków, jakie istniały przed zastosowaniem projektu. Przepis ust. 2 stosuje się analogicznie.

§ 9. 1. Wynagrodzenie za projekty racjonalizatorskie dotyczące polepszenia warunków bezpieczeństwa i higieny pracy lub podnoszące jakość wykonanej roboty oblicza się szacunkowo.

2. Przy ustalaniu szacunkowego wynagrodzenia za projekty dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy należy uwzględnić stopień zabezpieczenia przed nieszczęśliwymi wypadkami, jak również przewidywane zmniejszenie się kosztów i ewentualnych strat, spowodowanych nieszczęśliwymi wypadkami przed i po zastosowaniu projektu.

§ 10. W przypadkach, w których oszczędności nie da się obliczyć w myśl §§ 1 — 8, wynagrodzenie należy ustalać szacunkowo.

§ 11. Przy obliczaniu oszczędności wynikającej ze stosowania pracowniczych wynalazków, wzorów użytkowych, udoskonaleń technicznych i usprawnień należy przy porównywaniu kosztów przed i po wprowadzeniu projektu racjonalizatorskiego stosować ceny zużywanych materiałów według jednego cennika materiałowego.

§ 12. 1. Obliczenia oszczędności dokonuje się na arkuszach obliczeniowych według wzoru ustalonego w okólniku nr 8 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 28 września 1954 r. w sprawie wprowadzenia ujednoczonych formularzy w zakresie dokumentacji wynalazczości pracowniczej — oddzielnie dla każdego projektu racjonalizatorskiego.

2. Arkusze obliczeniowe podpisuje w przedsiębiorstwie dyrektor przedsiębiorstwa oraz główny księgowy.

§ 13. 1. Oszczędności obliczane są przez komórki kosztów własnych zakładu na zlecenie komórek wynalazczości. W przedsiębiorstwach nie posiadających komórek wynalazczości lub komórek kosztów własnych obliczenia dokonuje pracownik prowadzący te sprawy.

2. Komórki kosztów własnych korzystają przy obliczaniu oszczędności z pomocy działów technicznych i innych, które obowiązane są w każdym przypadku pomocy takiej udzielić.

3. Główni (starsi) księgowi obowiązani są do kontrolowania danych liczbowych obliczonych przez komórkę kosztów własnych.

§ 14. Dla każdego przyjętego i zastosowanego pracowniczego projektu racjonalizatorskiego zakład pracy prowadzi kartę ewidencyjną projektu według wzoru W-2 wprowadzonego okólnikiem nr 8 Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 28 września 1954 r. w sprawie wprowadzenia ujednoczonych formularzy w zakresie dokumentacji wynalazczości pracowniczej.

§ 15. Zasady obliczania oszczędności podane w §§ 1 — 11 stosuje się w uzupełnieniu przepisów §§ 21 — 30 uchwały nr 911 Rady Ministrów powołanej w § 1.

§ 16. Traci moc instrukcja Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 27 października 1951 r. w sprawie sposobu obliczania oszczędności wynikających ze stosowania pracowniczych wynalazków, udoskonaleń technicznych i usprawnień (Monitor Polski Nr A-104, poz. 1516).

§ 17. Instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej: w z. *St. Sroka*

955

OBWIESZCZENIE PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

z dnia 15 września 1956 r.

w sprawie kursów dewiz i pieniędzy zagranicznych.

Na podstawie art. 12 pkt 5 ustawy dewizowej z dnia 28 marca 1952 r. (Dz. U. Nr 21, poz. 133) ogłaszam tabelę kur-

sów dewiz i pieniędzy zagranicznych nr 4/56, stanowiącą załącznik do obwieszczenia.